

Édes Katalin (Zenta):
Moholi szűcsiparosok

Édes Katalin vagyok. Moholon születtem iparos családban. Az újvidéki Természettudományi-Matematikai Egyetemen végeztem tanulmányaimat, okleveles fizikus vagyok. 32 évig a Zentai Gimnáziumban fizikát tanítottam, valamint 5 éve a Bolyai Gimnáziumban. Három gyermekem van. Édesapám szűcs volt, édesanyám varrónő.

Mohol a Tisza folyó jobb partján fekszik. A legrégebb települések közé tartozik, a XII. század végén vagy a XIII. század elején keletkezett. Különböző elnevezései voltak, úgy mint Moharewy, Moharéve, Mohal, Mohol és Mol. A Mohor család tulajdona volt, majd Becsei Imrée az 1300-as évek elejétől kis megszakítással egészen a XV. század elejéig. 1412. évtől a Telegdi családé.

Mohol ipara 300 éves múltira tekint vissza. 1720-as összeírás szerint Moholon 1 szűcs, Neša Ćurčija, 1 kocsmáros és 1 halász dolgozott. A lakosság maga készítette a ruházatát és szükséges eszközeit. Az ipar mellett földműveléssel és állattenyésztéssel is foglalkozott.

Az 1800-as évek elején kialakult a szervezett ipari élet, mint főfoglalkozás. Az iparosok céhekbe tömörültek. 2 céhszervezet működött, egyiket a kötélgyártók, kovácsok, bognárok és kőművesek hozták létre, a másikat szabók, szűcsök, kalaposok, és csizmadiák.

Minden céhszervezetnek volt védőszentje, zászlaja és címere. Szigorúan megtartották a vallási ünnepeket. Ha a céhmester nem jelent meg a vallási ünnepen bírságot fizetett a közös pénztárba. 1872-ben felbomlott a céhszervezet és ipartársulatok alakultak meg. Ekkor Moholon 188 iparos dolgozott.

1911-ben Németh Antal indítványozza Mohol községben az ipari tanonciskola felállítását, amit a vallás-és közoktatási minisztérium rendelt el. 1913-ban megnyílik 87 tanulóval és 4 tanító vezetésével.

Az első világháború az iparosok elszegényedését okozta, a fiatal segédek hadba vonultak, a gyerekek pedig nem tanoncnak álltak, hanem mezőgazdasági munkát végeztek a harctéren lévő szüleik helyett.

1920-as években Mita Radonić tímár dolgozott,

az 50-es években 4 szűcs, Vastag Ferenc, Vikor Fábián, Kőműves Péter, Kolarik Péter,

1964-ben 3 szűcs Vastag Ferenc, Nagy József, Ander Imre,

1977-ben 3 Vastag Ferenc, Vastag János, Nagy József,

90-es években Vastag János aki néhány évvel ezelőtt nyugdíjba vonult.

VARRÓGÉP ÉS SZŰCSGÉP:**SZŰCSGÉP:**

KAPTÁFA KUCSMÁVAL:

SZKÁFAKÉS:

SZÚCSKÉS ÉS OLLÓ:**EPERFA GOMBA, AMIT BŐRFESTÉSRE HASZNÁLTAK:**

Felhasznált irodalom:

Baranyi István: Mohol rendezett tanácsú nagyközség-mezőváros, Dudás Gyula Múzeum- és Levélbarátok Köre, Zenta, 2008.

Ivan Telečki: Mol na Tisi, Matica Srpska, Novi Sad, 1998.

Forrás: Pece Árpád, Mesterségek Háza, Zenta.

